

СИЛАБУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

ОХОРОНА ТА ЗАХИСТ ПРИРОДНИХ РЕСУРСІВ

спеціальність	101 Екологія, 103 Науки про землю	обов'язковість дисципліни	вибіркова
освітня програма	Екологія, Моніторинг геосистем та ГІС-технології	факультет	Біотехнологій
освітній рівень	перший (бакалаврський)	кафедра	Екології та біотехнологій в рослинництві

ВИКЛАДАЧ

Чуприна Юлія Юріївна

Вища освіта – Харківський національний університет ім. В.В. Докучаєва спеціальність 202 Захист рослин; Національний технічний університет "Харківський політехнічний інститут" спеціальність 162 Біотехнології та біоінженерія
Науковий ступень – доктор PhD за спеціальністю 101 Екологія

Вчене звання - немає

Досвід роботи – більше 5 років

Показники професійної активності з тематики курсу:

- авторка більше 7 методичних розробок;
- співавторка 5 навчальних посібників;
- учасниця наукових і методичних конференцій.

телефон

+380507057016

електронна пошта

rybchenko_yuliya@ukr.net

дистанційна підтримка

Google Meet
Moodle, ZOOM

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНЮ КОМПОНЕНТУ (ДИСЦИПЛІНУ)

Мета	формування у здобувачів теоретичних і практичних основ екологічних знань, що включає вивчення особливостей впливу антропогенних чинників на природне середовище і його наслідків, основ охорони природи та навичок збереження природних ресурсів.
Формат	лекції, практичні заняття, самостійна робота, індивідуальні завдання, командна робота, імітаційний проєкт
Обсяг і форми контролю	3 кредити ECTS (90 годин): 12 годин лекції, 18 годин, практичні; модульний контроль (2 модулі); підсумковий контроль – залік.
Вимоги викладача	вчасне виконання завдань, активність, командна робота

ВІДПОВІДНІСТЬ СТАНДАРТУ ОСВІТИ І ОСВІТНІЙ ПРОГРАМІ

Компетентності	<ol style="list-style-type: none">Здатність застосовувати міждисциплінарні підходи при критичному осмисленні екологічних проблем, зокрема при оцінці техногенно-екологічної небезпеки України з визначенням основних техногенних забруднювачів та методів їх контролю.Здатність до використання принципів, методів та організаційних процедур дослідницької та/або інноваційної діяльності, зокрема впровадження концепції маловідходних технологій, використання стічних вод в зворотних та замкнутих системах водопостачання, застосування фізико-хімічних, біологічних та термічних методів очищення стічних вод.Здатність застосовувати нові підходи до аналізу та прогнозування складних явищ, критичного осмислення проблем у професійній діяльності, зокрема заходи боротьби зі шкідливим впливом та їх скорочення, особливо по забрудненню водойм від теплових електростанцій; вплив радіаційних відходів на навколишнє природне середовище; заходи по зменшенню шкідливого впливу на НПС залізничного, авіаційного, морського та трубопровідного транспорту; впровадження новітніх технологій по удосконаленню транспортних систем.Здатність до організації робіт, пов'язаних з оцінкою екологічного стану, захистом довкілля та оптимізацією природокористування, в умовах неповної інформації та суперечливих вимог, зокрема при відкритій розробці корисних копалин та оцінці прояву небезпечних процесів та визначенні напрямків раціонального ведення робіт	Програмні результати навчання	<ol style="list-style-type: none">Вміти використовувати концептуальні економічні закономірності у професійній діяльності; Програмні результати навчанняЗнати правові та етичні норми для оцінки професійної діяльності, розробки та реалізації соціально-значущих екологічних проєктів в умовах суперечливих вимог;Уміти доносити зрозуміло і недвозначно професійні знання, власні обґрунтування і висновки до фахівців широкого загалу;Демонструвати обізнаність щодо новітніх принципів та методів захисту навколишнього середовища;Уміти оцінювати потенційний вплив техногенних об'єктів та господарської діяльності на довкілля;Застосовувати нові підходи для вироблення стратегії прийняття рішень у складних непередбачуваних умовах;Володіти основами еколога-інженерного проектування та еколога-експертної оцінки впливу на довкілля.Уміти планувати, організовувати, здійснювати та контролювати навчальний процес формальної та неформальної екологічної освіти.
----------------	--	-------------------------------	---

СТРУКТУРА ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ (ДИСЦИПЛІНИ)

Модуль 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ

Лекція 1.	Поняття, об'єкти та принципи охорони навколишнього природного середовища	Практичне заняття ПЗ-1,2	Оцінка стану атмосферного повітря	Самостійна робота	Масштаби антропогенного впливу на довкілля. Організація контролю за станом навколишнього середовища. Особливості державно-правових заходів екологічної безпеки. Правові заходи забезпечення екологічної безпеки.
Лекція 2.	Охорона атмосферного повітря				Вплив забруднення атмосфери на людину, рослинний та тваринний світ. Забруднення атмосфери від мобільних джерел викидів (автотранспорт, літаки, залізничний транспорт). Виконання розрахункової роботи за індивідуальним завданням
Лекція 3.	Використання, охорона та відтворення водних ресурсів	ПЗ-3,4	Оцінка якості води		Водний фонд України. Джерела і види забруднення водних ресурсів. Системи спостережень та контролю якості поверхневих вод. Водоохоронні зони та лісозахисні смуги. Охорона малих річок. Виконання розрахункової роботи за індивідуальним завданням
Лекція 4.	Охорона земельних ресурсів	ПЗ 5,6	Оцінка якості ґрунту		Земельні ресурси України, їх стан та проблеми у сфері їх використання. Порядок визначення забруднення земель і ґрунтів та визначення розміру шкоди внаслідок їх забруднення. Відповідальність за забруднення земель і ґрунтів. Критерії оцінювання якості ґрунту. Сумарний показник забруднення ґрунту, методика визначення. Деградація ґрунтів, заходи попередження.

					Виконання розрахункових робіт за індивідуальним завданням
МОДУЛЬ 2. ФУНКЦІОНУВАННЯ, ДИНАМІКА ТА РОЗВИТОК ЛАНДШАФТНИХ КОМПЛЕКСІВ					
Лекція 5.	Охорона рослинного світу	ПЗ 6,7	Методика розрахунок збитків, заподіяних рибному господарству	Самостійна робота	Основні положення законів України «Про рослинний світ», «Про охорону навколишнього природного середовища», Лісового кодексу України, положення про Зелену книгу України. Види відповідальності за порушення норм законодавства з охорони рослинних ресурсів
Лекція 6	Охорона об'єктів тваринного світу				Основні положення законів України «Про тваринний світ», «Про мисливське господарство та полювання». Основні положення закону України «Про Червону книгу України». Заходи з охорони тварин. Виконання розрахункових робіт за індивідуальним завданням за темою «Методика розрахунку збитків заподіяних рибному господарству внаслідок порушень правил рибальства та охорони водних живих ресурсів»
		ПЗ 8-9	Методи оцінки природно-заповідного фонду		Особливості функціонування заповідників, національних парків та регіональних ландшафтних парків в Україні. Загальні положення щодо створення національної екологічної мережі. Виконання розрахункових робіт за індивідуальним завданням за темою «Методи оцінки природно-заповідного фонду».

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА ТА МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ

Література

1. Бойчук Ю.Д., Солошенко Е.М., Бугай О.В. Екологія і охорона навколишнього середовища: Навчальний посібник. Суми: ВТД «Університетська книга». К.: Видавничий дім «Княгиня Ольга», 2005. 302 с.
2. Охорона та раціональне використання природних ресурсів і рекультивация земель: Навч. посібник / П. П. Надточій, Т. М. Мислива, В. В. Морозов та ін.; За заг. ред. П. П. Надточія, Т. М. – Житомир: Державний агроекологічний університет, 2007. – 420 с.
3. Коваленко Г. Д. Основи екології : навч. посібн. / Г. Д. Коваленко, Г. С. Попенко. – Х. : Вид. ХНЕУ, 2006. – 228
4. Шматько В.Г., Нікітін Ю.В. Екологія та організація природоохоронної діяльності: навч. посіб. К.: КНТ, 2008. – 303 с.

Методичне забезпечення

1. Клименко М.О., Скрипчук П.М. Метрологія і стандартизація в екології. Рівне, РДТУ – 150с.
2. Український географічний атлас. Київ МАПА, 1996р.
3. Український географічний журнал
4. Охрана окружающей среды. Справочник. Составитель Л.П. Шариков. Ленинград. «Судостроение», 1978 – 557с.
5. Техника пылеулавливания и очистки промышленных газов. Справ.изд. Алиев Г.М. – А.М.: Металургия, 1986 – 554с.
6. Основи промислової екології та охорона навколишнього середовища/ Огурцов А.П., Манаєв Л.М. та ін. Учебний посібник. – Київ, 1997 – 250с.
7. Основи екології. Екологічна економіка та управління природокористуванням: підручник для студ.вузів за ред. Л.Г.Мельника. - Суми, Університетська книга, 2006. - 753с.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	ОцінкаECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90–100	A	відмінно	зараховано
82–89	B	добре	
75–81	C		
66–74	D	задовільно	
60–65	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістюповторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковимповторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

НОРМИ АКАДЕМІЧНОЇ ЕТИКИ ТА ДОБРОЧЕСНОСТІ

Всі учасники освітнього процесу (в тому числі здобувачі освіти) повинні дотримуватися кодексу академічної доброчесності та вимог, які прописані у положенні «Про академічну доброчесність учасників освітнього процесу ДБТУ»: виявляти дисциплінованість, вихованість, поважати гідність один одного, проявляти доброзичливість, чесність, відповідальність.